

עין משפט
נר מצוה

סז:

ר"ן

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

ד א מ"י ט"ה מ"ה
נדרים הלכות ד' סמך
לפון המב ט"ש"ע י"ד
סמך דל סמך ה' :

הוספות

איבעיה אימא לא
מ"ת אמת
דכ"ו תהיב נשואה מינה
דכ"ו קדושין משמע
מלך מביא וחס מתקן
לח"ל: אימא, לנך עירוב
פשיטות למר דלך לחודיה
מיפר בלחודיה: אם כן
ואס"ה אי"ר רבתי גבי
פניה לב"ה י"ה השתא י"ה
במקום ארום מיפר ב"ו.
ולס תתמי א"י הוה שיק
מניה דכ"ו תהיב לא דענא
דמקום ארום אב מיפר
ו"ל לא ליכחוב אב אלא
גבי ארום אס היי תהיב
ואס"ה תכנ גבי פטיה:
אימא אב איבעי ארום
וארום לחודיה מיפר, וזמ
מיהא אב תכנ ביהמת
למה לי כלומר לענין מה
סמיה קרנא דהפרת אב
גבי י"ה תהיב דמשמע דלך
מיפר וחלי נפקא לן מינה
כספיה און דנלא ארום
א"ט מיפר וארום אב אלא
מיפר: ביב"ב י"ה דאם
הקס הקיס. האכ הארום
מיפר דמוקס הנדר: אס
ליה דלס הקיס: הקיס:
(ט) ר"ה ושמל לעולם ותי
(י) ר"ה ותיב לומר
(י"א) ר"ה ומינה כלומר
מיהא וכו' קדושין דבמה
שנדרה כולל ודאי עס
ד"ה ארום:

דכ"ו שגשגת שוב אין לאביה רשות בה הלך יומא דנשואה בעלה
לחודיה ליפר ובארובה אב לחודיה ליפר דהא נארסין לא נפקא
מרשות אב. ומיהר ליה דליכא לאוקמה נשואה דנשואה כמי
קרא אחרינא אס בית אישה נדרה ותי קראי למה לי ודכסליק
אדעתיה מעיקרא אלא דה"ש מפש
מילתיה קימטא קימטא: אימא
סרוויסו נשואה. אכל נארובה לא
נריך בעל כלל וכו"ת מרי קראי למה
לי לומר שאין הבעל מיפר בקדושין
ולהכי הדר וכתב ואס בית אישה
נדרה לאשמועינן להא בעל מיפר
נדרים שקדמו לה קודם שנשאה:
הא ממילא שמעת מינה. דכאס בית
אישה לחודיה סגי דמשמע מינה
דבעל מיפר ושאינו מיפר בקדושין:
ואיכתיב אימא הוה קדושין משמע.
הלכך על כרחין לא מ"ת אמת
דנארובה אב לחודיה מיפר דהוה
קדושין משמע אלא נערה המאורסה
נריך בעל ולא סגי כזב לחודיה. וכו"ת
נח דהוה קדושין משמע נשואין נמי
משמע דנא בימות (דף ס.) אמרין דכהן
מיעמא לאחמו נארובה
ומוקמי קרא דולאחמו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היה לאישה
בשגשגת אלמנה הוה נמי נשואין משמע וכיון שכן יומא דבין בקדושין
בין נשואין אביה ובעלה מפירין נדרה לימא דפשיטא לן דכיון שגשגת
שוב אין לאביה רשות בה ועוד דהא כמי וחס בית אישה נדרה
דלמלא בעל מיפר לחודיה: אימא אב לחודיה ליפר. י"ל דאכ
לחודיה ליפר הוא דקשיא ליה דכיון דלא יתה מרשות האב דכתיבנא
לעיל בזין הוא דמי מיפר אכל ארום לא וסמיכתא דואס היי תהיב
היינו לומר דלרום בעי אב וארום דכתב רחמנא לומר שאס הקיס הוקס
דלממרי' בסמוך דכ"ו דלך. וט"ג דכתיב עליה דלס היי תהיב לאישה
וכו' ואס ביום שמוע אישה יניא אותה והפר את נדרה וכו' לאו למימרא
דהפרתו מועיל כלל אלא שאס לא הפר ביום שמוע נמלא שהקיס דלהכי
בלחוד הוא דלוקמה ברשותא דלרום ולאו למידי אחרינא דכיון דלא יתה
מרשות אב אין לך לזכות נארוב אלא בפחות שבשעורין: ומיהר ליה
א"כ ואסרה אשר כביס אביה למה לי. כלומר אמאי טרמ קרא לאשמועינן
דבעודה פניה מיפר אב לאשמועינן הכי בטר קרא דואס היי תהיב ואלא
אמינא במקום ארום אב מיפר לחודיה שלא במקום ארום מיעיבא: אימא
אב בעי ארום אכל ארום לחודיה ליפר. מכי חוץ דמאי דסליק אדעתיה
מעיקרא דנערה המאורסה לא יתה כלל מרשות אב לימיה דעל כרחין
כשנתארסה אב לחודיה לא מני מיפר מפין ליה לפריה דכיון שכן
אדרבה משמעוהא דקראי דלרום עיקר ואב טפל לו דכיון דטרמ
רחמנא לאשמועינן דאב מיפר קודם שנתארסה מכלל דלמחר שנתארסה נפקא
לחודיה מיפר ושופותיה דאב דלמיה אלא משום וי"ו מוסף על ענין ראשון סממין אי
מוקמת ליה לומר שאס הקיס הוקס דודאי פשיטא דקרא
משמע דלרום לחודיה ליפר אלא דלא מנינא למימר דלא שייך אב ננדרי ארוסה
אלא ארום אב הכי הפרת אב דכתב רחמנא למה לי וכיון שכן כל
היכא דמוקמת ליה לאב במידי סגי לן ונוקמיה הכי לאס הקיס הוקס. ומיהר ליה
לומר שאס הקיס אב לאחר שגשגת לא הוקס דלמא ל"ז קרא דפשיטא לן שכיון
שגשגת שוב אין לאביה רשות בה ולא מ"ת נמי למימר דלהכי
כתביה דאי לא הוה אמינא דנארוב אפי' הקיס אב לא הוקס דלמא ל"ז קרא
דפשיטא לן שכיון דלא יתה מרשות אב ומדינא הוה לן למימר דאב לחודיה
מני מיפר אי לאו פירכא דא"כ ואסרה כביס אביה למה לי לית לן לגרועי
הימיה דאב אלא אמאי דמוכחא לן האי פירכא אכל לענין אס הקיס
הוקס דלא מוכחא לן לא: אימא אס ביום אישה נדרה לומר שאין סבעל מיפר
בקדושין. ולמיטעא הוה דליתערך: ומיניה. כלומר ממאי
דלמחר דבעל אינו מיפר בקדושין שמעינן שאין ארום מיפר אלא בשופותיה
דאב דהא ארום מיפר בקדושין כדמשמע מונדריה עליה נדרה
שהיו עליה כבר והכי אפשר דלרום מיפר ולא בעל לאו משום שופותיה
דאב דמפר ככולהו דגבי אב ליכא קדושין. כ"ל פירושא דשמעתא:
ד"י

ולאו ממילא. לעולם אס היי תהיב אמי נערה המאורסה דאי
דקאמרת דמריהו נשואה למה לי לא לכחוב אלא (ו) בית אישה
לחודיה וממילא שמעת מינה דאינו מיפר בקדושין דמשמע אס בית
אישה נדרה ולא מה שנדרה קודם לכן ואס היי תהיב למה לי
שדייה לארוסה שהבעל והאב מפירין
נדרים: ואיכתיב אימא. אלא למה מ"ת
לאוקומה להאי קרא ולס היי תהיב
אלא נארובה דכתיב לשון הוה
דמשמע קידושין כדאמרין במסכת
קידושין (דף ט.) ויאלה והימיה מקיס
הוה ליאלה: ואימא. אלא (ט)
סמוך הכחוב כי הינא אביה אותה
ואס היי תהיב לאיש לומר דאב מיפר
לחודיה לכחוב ארוסה כלא הארום:
א"כ ואסרה איפר. דלמא לאשמועינן
דאב מיפר בזמן שהיא נשואה
(ו) שהיא נערה למה לי למכחב
ממילא שמעינן דודאי מיפר דהשתא
במקום ארום שיש לו לארום רשות
בה האב מיפר לחודיה שלא במקום
ארום מיעיבא דאב מיפר לחודיה אלא
ודאי להכי אמא קרא לומר דהאב מיפר עם הארום: ואימא אב
ליבעי ארום. שאינו יכול להפר כלא ארום דקאמרת אכל ארום
מיפר לחודיה כלא אב: ופי סימא. אב דסמין רחמנא (ו) לאס
היי תהיב לו דלמא (ו) דרשית לנערה דלמיה ובעלה מפירין נדרים:
מיבעי ליה דלס (ט) הקיס. שיש לו לאב זכך רשות אב דלס
הקיס נדרים אין הארום יכול שוב להפר אכל כלא הקמת אב מיפר
בעל לחודיה: אס כן. דלרום לחודיה מיפר לא דליתערך לן קרא
למימר דבעל מיפר נדרי אשמו דמק"ו הוה דנפקא מה אס בעודה
ארוסה שרשות שניה בה מני למיפר ארום לחודיה כשגשגת שאין
לאב רשות בה מיעיבא דמיפר בעל לחודיה אלא מדליתערך קרא
למכחב ואס בית אישה נדרה שמע מינה דלרום במקום אב אינו
מיפר לחודיה: ואימא. לעולם דלרום מיפר לחודיה ודקאמרת
א"כ (ט) בית אישה נדרה למה לי לומר לך שאין הבעל מיפר בקדושין:
ומיניה. כלומר (ו) מיהא דלמחר דליתערך קרא להכי מיניה איכא
למישמע נמי דלא ארום לחודיה מיפר דהשתא ומה בעל לאחר שגשגת
לו אינו מיפר בקדושין כמה שנדרה כשהיא ארוסה לו אינו יכול להפר
עכשיו כשנכנסה כולה ברשותו: ארום מיפר בקדושין. בתמייה. בזמן
שהיא ארוסה ולא נכנסה ברשותו היכי מני מיפר לחודיה כהני נדרים
שנדרה כשהימיה ארוסה: אלא לאו. האי דלרום מיפר: משום
שופותיה דאב. דמיפר כהדי אכל ארום לחודיה ודאי לא מני מיפר:
בין

(א) וישן לה: וישן
(ב) וישן לבי"ו: ויקרא
כא.

תורה אור השלם

1. ואשה כי תדר נדר לך
ואסרה אפר בבית אביה
בנעריה: במדבר ד'
2. ואם בית אישה נדרה
או אסרה אפר על פשה
בשבעה: במדבר ל"א

הגהות הב"ח

(א) גבי וראבעיה ופי' אמת
הויה קידושין משמע
ואימא אב לחודיה מיפר
או ארום לחודיה מיפר
א"כ ואסרה איפר בבית
איכה הנזא אביה אותה
למה לי השתא כ"ל:
(ב) שם א"כ ואם בית
אישה: (ג) שם ואימא
ואם בית אישה: (ד) ר"ה
איכה הנזא ממילא וכו' אלא
ואם בית אישה נדרה
לחודיה וממילא משמע:
(ה) ר"ה ושמל להכי סמך
וכי תהיב לרום היי:
(ו) ר"ה א"כ ואסרה וכו'
כשנזא עברה: (ז) ר"ה
וכי מיהא אב דשפיר רחמנא
לואס היי תהיב לאיש
למה לי: (ח) ר"ה ומיני
ליה דלס הקיס: הקיס:
(ט) ר"ה ושמל לעולם ותי
א"כ ואם בית אישה:
(י) ר"ה ומינה כלומר
מיהא וכו' קדושין דבמה
שנדרה כולל ודאי עס
ד"ה ארום:

פירוש הרא"ש

בפי"א שכתב ביה.
נדרים שנדרה בנינו הוא
מיפר ואס היי תהיב
לי ש"מ לארוסה אלא
דליתערך ואס היי תהיב
לנשואה לערב הפרת בעל
שהיה דאב לומר שגשגת
מפירין יחד וי"ל א"כ
לכחוב ואס בית אישה
נדרה נזר קראי דהפרת
אב ולישתוק מוסא היי
תהיב ומיבו אחי קשה
ימלא דואס היי תהיב
א"כ נארובה בין
נשואה ואס בית אישה
נדרה דליתערך דאין הבעל
מיפר בקדושין. וי"ל לא
ממילא שמעת מינה כלומר
כי מוקמת האי קרא
לומר דאין הבעל מיפר
בקדושין ממילא שמעת
מינה כלומר דקרא דואס
היי תהיב א"כ נארובה
דהאס כתיב ונדרה עליה
כדכ"ו: